॥ व्यास उवाच ॥ युधिष्ठिर महाबाहो वेद्मि ते हृदयस्थितं । मनोषया ततः क्षिप्रमागतोऽस्मि नरर्षभ ।
भीष्मात् द्रोणात् कृपात् कर्णात् द्रोणपुत्राच्च भारत । दुर्य्योधनान्नृपसुताच्तथा दुःशासनादपि । १४३५
यत्ते भयममित्रघ्न हृदि सम्परिवर्त्तते । तत्तेऽहं नाशयिष्यामि विधिदृष्टेन कर्म्मणा ।
तच्छ्रुत्वा धृतिमास्थाय कर्म्मणा प्रतिपादय । प्रतिपाद्य तु राजेन्द्र ततः क्षिप्रं ज्वरं जहि ।
तत एकान्तमुन्नीय पाराशर्य्यो युधिष्ठिरं । अब्रवीदुपपन्नार्थमिदं वाक्यविशारदः ।
श्रेयस्ते परः कालः प्राप्तो भरतसत्तम । येनाभिभविता शत्रून्रणे पार्थो धनञ्जयः ।
गृहाणेमां मया प्रोक्तां सिद्धिं मूर्त्तिमतीमिव । विद्यां प्रतिस्मृतिं नाम प्रपन्नाय ब्रवीमि ते । १४४०
यामवाप्य महाबाहुरर्ज्जुनः साधयिष्यति । अस्त्रहेतोर्म्महेन्द्रञ्च रुद्रञ्चैवाभिगच्छतु ।
वरुणञ्च कुबेरञ्च धर्म्मराजञ्च पाण्डव । शक्तो ह्येष सुरान् द्रष्टुं तपसा विक्रमेण च ।
ऋषिरेष महातेजा नारायणसहायवान् । पुराणः शाश्वतो देवस्त्वजेयो जिष्णुरच्युतः ।
अस्त्राणीन्द्राच्च रुद्राच्च लोकपालेभ्य एव च । समादाय महाबाहुर्म्महत्कर्म्म करिष्यति ।
वनादस्माच्च कौन्तेय वनमन्यद्विचिन्त्यतां । निवासार्थाय यद्युक्तं भवेदः पृथिवीपते । १४४५
एकत्र चिरवासो हि न प्रीतिजननो भवेत् । तापसानाञ्च सर्व्वेषां भवेदुद्वेगकारकः ।
मृगाणामुपयोगश्च वीरुदोषधिसंचयः । बिभर्षि च बहून् विप्रान् वेदवेदाङ्गपारगान् ।
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा प्रपन्नाय शुचये भगवान् प्रभुः । प्रोवाच लोकतत्त्वज्ञो योगी विद्यामनुत्तमां ।
धर्म्मराजाय धीमान् स व्यासः सत्यवतीसुतः । अनुज्ञाय च कौन्तेयं तत्रैवान्तरधीयत ।
युधिष्ठिरस्तु धर्म्मात्मा तद्ब्रह्म मनसा यतः । धारयामास मेधावी काले काले सदाऽभ्यसन् । १४५०
स व्यासवाक्यमुदितो वनाद्द्वैतवनात्ततः । ययौ सरस्वतीकूले काम्यकं नाम तद्वनं ।
तमन्वयुर्म्महाराज शिष्याचारविशारदाः । ब्राह्मणास्तपसा युक्ता देवेन्द्रमृषयो यथा ।
ततः काम्यकमासाद्य पुनस्ते भरतर्षभाः । न्यवसन्त महात्मानः सामात्याः सपरिच्छदाः ।
तत्र ते न्यवसन्राजन् कञ्चित्कालं मनस्विनः । धनुर्व्वेदपरा वीराः शृण्वन्तो वेदमुत्तमं ।
चरन्तो मृगयां नित्यं शुद्धैर्ब्बाणैर्म्मृगार्थिनः । पितृदैवतविप्रेभ्यो निर्व्वपन्तो यथाविधि । १४५५

इति श्रीमहाभारते आरण्यपर्व्वणि अर्ज्जुनाभिगमनपर्व्वणि काम्यकवनप्रवेशे षट्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३६ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ कस्य चित्त्वथ कालस्य धर्म्मराजो युधिष्ठिरः । संस्मृत्य मुनिसन्देशमिदं वचनमब्रवीत् ।
विविक्ते विदितप्रज्ञमर्ज्जुनं पुरुषर्षभं । सान्त्वपूर्व्वं स्मितं कृत्वा पाणिना परिसंस्पृशन् ।
स मुहूर्त्तमिव ध्यात्वा वनवासमरिन्दमः । धनञ्जयं धर्म्मराजो रहसीदमुवाच ह ।
॥ युधिष्ठिर उवाच ॥ भीष्मे द्रोणे कृपे कर्णे द्रोणपुत्रे च भारत । धनुर्व्वेदश्चतुष्पाद एतेष्वद्य प्रतिष्ठितः ।
ब्राह्मं दैवं मानुषञ्च सयन्त्रं सचिकित्सितं । सर्व्वास्त्राणां प्रयोगञ्च तेऽभिजानन्ति कृत्स्नशः । १४६०
ते सर्व्वे धृतराष्ट्रस्य पुत्रेण परिसान्त्विताः । संविभक्ताश्च तुष्टाश्च गुरुवत्तेषु वर्त्तते ।
सर्व्वयोधेषु चैवास्य सदा प्रीतिरनुत्तमा । आचार्य्या मानिताः तुष्टाः शान्तिं व्यवहरन्त्युत ।